

csupa vér belülről

csupa vér belülről a szöveg
csak úgy ömlik belőle
mint anyuci szájából
a kétségbeesett mentős fiúra

próbálsz fészülni
ne legyen hatásvadász
de hát ez ilyen a vér már csak vér
vagy hatásvadász vagy patetikusan giccses

vagy simán igaz és olyankor
hihetetlen s hiteltelennek látszó
kurva nehéz ám anyád haláláról
bármit úgy mondani hogy

a kritikus szövegeddel szemben
őszinte legyen ne az együttérzés és sajnálat
beszéljen belőle pedig hát belőled is
az önsajnálat ömlik

hogy jó-e egy szöveg amely
egy édesanya haláláról szól
szinte lehetetlen objektív és
érzelemmentes módon megítélni

ezért hát írsz egy másikat
az ominózus első szövegről
hátha de úgy tűnik
nincs semmiféle kegyelem-hátha

képzeld el az üveg pohárba öntött
vizet lassított felvételen

leér az üvegfal aljáig visszafröccsen
megtelik levegőgolyókkal
elindul komótosan mindenfelé
vagyis körbe mígnem az egymásra
ható s visszaható erők ráérő
ütközések vontatott
víznyúlványok lassan de nagyon-nagyon
lassan egymásba nem olvadnak s el nem
indulnak végre lomhán egyazon irányba
körbe

örvénylés közben
poharad fokozatosan megtelik
fáradt bűvárokként vontatott mozdulatokkal
fölaraszolnak benne meggyűrt buborékok
levegőt venni végre
felszint érve apránként elpattannak
s a pohár falán amőbaként mászó
folyékony kinövések
kényelmesen összeolvadnak a tömbbé
váló anyaggal
lassított felvételen olyan a víz
mint a méz sűrű
komótos mozgású csak
színe nincs

ugyanígy működnek egyes emberek
mézként viselkednek édes ígéreteikkel
összekelve léttéred poharának falát
ám ha e csalóka látvány
gyorsaságát megváltoztatod
feltárul az igazság
tartalmas sűrűség helyett lötyögő fröcsögés
híg üresség laza molekulakötések
színtelen szagtalan íztelen közeg
mi több
fullasztó társadalom

szombaton délelőtt kimegyünk a temetőbe

szombaton délelőtt kimegyünk a temetőbe
rendbe tenni anyám sírját
itt a tavasz elolvadt a hó
nem maradhat „úgy”
a kisebbik gyerek beteg és hányingere is van
ki tudná azt megmondani mi a szart ittak este
őt otthon hagyjuk majd máskor
segít
a nagyobbikkal módszeresen
átválogatjuk a koszorúkat
élővirágos mely elpusztult félre majd
konténerbe vetve
még élő művirágos vissza a hantra
szépen sorban hosszában-keresztben
hogy takarja végig a sáros agyagot
melybe káromkodásig süpped a legjobb
s kábé egyetlen normális cipőd
módszeresen szépen szenttelenül
a munkára figyelve mint
akinek nem az anyja
fekszik itt
míg a télről itt maradt repedt
üvegű mécsesmaradékokat szemétre
hordja a kiscsaj addig én elsétálok a csapig
csak ide a szomszéd utcácskába
– sosem tudom utcának hívják-e
hivatalosan a sírok közti kisebb és nagyobb
kövezett vagy kavicsos vagy sáros-füves
ösvényeket –
éppen négy liter vizet töltve a kis
permetezőbe majd rálöttyintek némi
gyomirtót
apu mániája hogy ne nőjön fű sírjaink
a mi sírjaink – örület... – egyikén se köztük se
hát előbb sóztunk évtizedeken át
havi húsz kiló nátriumkloriddal
kizárólag a legolcsóbb fajtából ugye
majd egyszer megelégeltem a cipekedést
és modern tudományhoz folyamodtunk
azóta permetezem a temetőt
gyomirtót fecskendezek jól

besózott halottainkra módszeresen szépen
szenvtelenül a munkára figyelve mint
akinek nem az anyja
fekszik itt
maradt még jut a nagyszülőkre
csak ez a kurva sírkertkapu szorul a rozsdától
piros gumikesztyűben be sem tudom húzni rendesen
sosem lesz pénzünk rendbe hozni a düledező
kovácsolt vasat ismerek kovácsot
ő talán de nem
mert nincs áram a közelben sajna tán a
saját súlya megtartja még egy
ideig a konstrukciót
és akkor a bátyámhoz is elmegyünk ahol
nyolcan fekszenek egy sírkertben és itt szintén
gyom nővi be a fehér sotalint
sosem raktunk fóliát alája úri hívságból
inkább lepermetezzük a sírok közét
és kikapáljuk a tompa kiskapával amelyikkel
már nagyanyám sem tudott semmit kikapálni
oly tompa volt az éle – ez ars poetica is lehetne
e család történetének fontos szakaszaira vonatkozóan
röhögök belül de a munkára figyelve mint
akinek nem az anyja
fekszik itt a besózott föld alatt
lassan szétesve
szegény nagyanyám jött szinte
minden vasárnap reggel hat körül
nyomta a kapucsengőt izomból
na mi van ti még alszotok apám küldte is
a temetőbe azonnal kiskocsistól...
most kell menni magyarázott nagyanyám
amíg nem tűz a nap
mert elhervad a virág és nem bírjuk
a forróságot dehogynem bírjuk bassza meg
anyuka bár volna télen is
elég forróság de itt télen csak temetések vannak...
családunk legtöbb tagja fagyban temetkezik
és ünnepekkor szegény anyám is
dec. huszonhárom
erről külön annyi mindent lehetne mondani
hogyan inkább semmit
toltam a vérciki kiskocsit nagyanyámmal
a városon át tizenhét évesen de utáltam
az ilyen vasárnap reggeleket az ebéd sem
esett jól utána
nem mintha nem szoktam volna hozzá

e temetői millióhoz hiszen másik oldali
nagyszüleim temetkezésben dolgoztak
koporsólábakat szögelve tanultam meg
kalapáccsal bánni többet ültem halottas autóban
mint biciklin ó becses gyermekkor
de hát szüleim dolgoztak nyáron
ki vigyázott volna rám ha nem a temetkezési vállalat
röhögők belül de a munkára figyelve mint
akinek nem az anyja
fekszik itt a nehéz sárga agyagos besózott sárban
majd ha beszakad a sír
s ezzel kapcsolatban ismerjük jól előre
az összes ronda naturalista részletet
melyekről nem vagyunk képesek megfelekedezni
s beszélni sem
szóval majd ha beszakad a sír
felrakatom
aztán egy
évre rá ha összegyűlik elég pénz sírkövet is csináltak
persze keresztapád szerint nem kell addig várni
le lehet pneumatikus géppel döngöltetni
a marhája
így apám ezek a tervek kilátások
négy hónappal a halál után mert ezt is tervezni
kell ám nem csak úgy van az hogy
mellényzsebből a nyugdíjas zahlensiebittebazmeg
egy használt autó árát az örök kőre
a megmaradóra melynek csak közét
kell olykor gyomirtózni hogy
az ember kénytelen legyen kijönni ide
szembesülni múlttal jövővel
megtanulni gyászolni az anyját
árvaságával kezdeni valami
okosat társadalmilag elfogadhatót
és közben akármi másra gondolni kényszerűen
próbálkozni hogy el ne bögje magát
minduntalan egy nevetségesen kicsike sárga
permetezővel piros kesztyűs
kezében időközben felnőtt gyermeke előtt

Ardamica Zorán (Losonc, 1970): Füleken él, a helyi Művészeti Alapiskola igazgatója. A parametersk portál munkatársa, korábban újságíróként számos szlovákiai lapban publikált, 1996 és 2011 között a Plectrum Kiadó alapító vezetője. Verseit, prózáit, tanulmányait, fordításait magyarországi, szlovákiai, csehországi, romániai és ausztriai folyóiratok, tanulmánykötetek közölték. 2002-től 2015-ig, a Hungarisztika Tanszék megszüntetéséig a besztercebányai Bél Mátyás Egyetem adjunktusa. Háromszor nyerte el a Szlovák Irodalmi Alap nivódíját. Tizennégy önálló, számos gyűjteményes, tizenhárom fordításkötete jelent meg magyar és szlovák nyelven. Zenészként különböző hanghordozókon szerepelt, szerzői CD-je 2018 végén jelent meg.